
Jan Ivar Pedersen

MINNEORD

DAG STEINAR THELLE

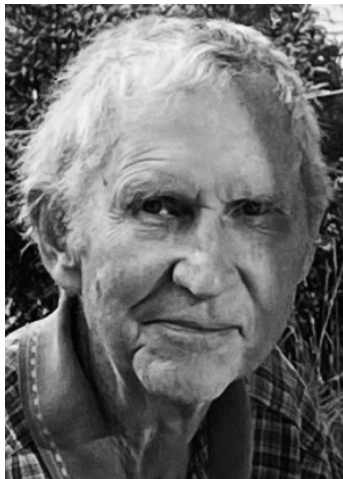
RUNE BLOMHOFF

CHRISTINE HENRIKSEN

KIRSTEN HOLVEN

KJETIL RETTERSTØL

STINE ULVEN

Professor dr.med. Jan Ivar Pedersen døde 25. juli 2025, 89 år gammel. Han var en raus og inspirerende kollega, en engasjert lærer og en pioner i ernæringsforskningen. Han vil bli husket for sin store kunnskap, sin ydmykhet og sitt livslange engasjement for faget.

Jan hadde en helt sentral rolle i utviklingen av ernæringsfaget i Norge, både som forsker, faglig premissleverandør og som lærer ved Universitetet i Oslo. Han tok medisinsk embetseksamen i 1962, ble ansatt ved Avdeling for ernæringsforskning i

1964, tok doktorgrad i 1973 og ble professor i ernæringsvitenskap i 1984. Han ledet avdelingen i flere perioder og var en av dem som bygget opp utdanningen fra de tidlige kursene på 1960-tallet til dagens masterprogram i klinisk ernæring.

Gjennom hele sitt virke arbeidet Jan med fettets betydning for helse og sykdom. Han var tidlig ute med å peke på helserisikoen ved transfett. På et tidspunkt da dette fikk liten oppmerksomhet internasjonalt, dokumenterte han hvordan transfett påvirket blodlipider og økte risikoen for hjerte- og karsykdom. Gjennom forskning og tett samarbeid med matvareindustrien bidro han til at transfett ble fjernet fra norsk margarinproduksjon. Dette pionerarbeidet har hatt stor betydning for folkehelsen og står som et eksempel på hvordan vitenskapelig kunnskap kan lede til konkrete forbedringer i kostholdet. Et annet sentralt interessefelt var vitamin D og kalsium, der han belyste betydningen for benhelse og folkehelsen generelt.

Jan forsket også bredt på mettet fett, kolesterol og deres rolle i utviklingen av hjerte- og karsykdom. Med sin store faglige tyngde bidro han til å forme både den vitenskapelige debatten og de offentlige kostrådene. Som medlem av Statens ernæringsråd satte han varige spor i arbeidet med anbefalinger for inntak av næringsstoffer og var sentral i utarbeidingen av de nordiske næringsmiddel anbefalingene. Han var også medlem av Det Norske Videnskaps-Akademi.

Jan var en inspirerende lærer og en utrettelig formidler. Han hadde et skarpt intellekt, en imponerende faglig oversikt og en usedvanlig evne til å engasjere både studenter og kolleger. Selv som pensjonist fortsatte han å undervise og forske helt til de siste årene. Innsatsen ble anerkjent gjennom utnevning til ridder av 1. klasse av St. Olavs Orden.

Vi minnes Jan som en ydmyk, raus og kunnskapsrik kollega, alltid villig til å dele og til å støtte andre. Hans livsverk har satt dype spor i norsk ernæringsvitenskap. Våre tanker går til Turid og familien, som betydde så mye for ham.

Publisert: 11. september 2025. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.25.0521

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 14. juli 2026.